

Eŭropa Bulteno

De la redakcio

Karaj legantoj,

Nova lerneja jaro komenciĝis, kaj jen ni denove! Mi esperas ke vi bone feriiis, renkontis novajn kaj malnovajn amikojn, kaj fine laciĝis pro vojaĝado. Multaj interesaj kunvenoj okazis somere, kaj mi esperas ke vi multe ĝuis.

En “nova jaro” ankaŭ estas nova, nun reta formo de Bulteno. Esperante, ke ĝi plaĉos al vi, mi invitas vin tralegi ĝin kaj skribi ion se vi opinias ke estas interesa por la gazeto Viaj artikoloj povas esti sendataj al vesna.obradovic@email.si. Mi ankaŭ volas danki al ĉiuj kiuj skribis kaj sendis siajn artikolojn kaj fotojn por la numero.

Agrablan legadon!

Vesna Obradović

Gravaj tagoj

LA 26-A DE SEPTEMBRO: Eŭropa lingvotago kaj eŭropa Esperanto-tago

Karaj esperantistoj loĝantaj en la landoj aliĝintaj al EU kaj en la landoj aliĝintaj al la Konsilantaro de Eŭropo en Strasburgo, pro momenta nedisponebleco de Sean O’Riain, la prezidanto de EEU, mi prenas la liberon atentigi vin pri la rapida alproksimiĝo de la 26-a de septembro: eŭropa lingvo-tago.

En tiu tago certe okazos io, la jam tradiciaj tutpaĝaj anoncoj de Etsuo Mijoŝi en kelkaj landoj de EU, sed estus tre oportune, se ankaŭ en ĉiuj EU-landoj esperantistoj aranĝus agadojn pri Esperanto, pri lingvoj, pri lingvoproblemoj, kaj poste raportus pri ili al la ceteraj esperantistoj sed ankaŭ al la oficialaj prizorgantoj pri tiu tago en la unuopaj landoj.

Unuvorte en Eŭropo ni devas aŭdigi ion pri Esperanto en tiu tago, tiel ke en la menso de multaj eŭropanoj la lingvo-tago iĝu ligita al Eŭropo kaj al Esperanto.

Mi scias, ke en multaj lokoj en Eŭropo oni jam organiziĝas. Mi kredas ke en multaj lokoj oni povas kombini la lingvo-tagon kun la tradicia Ago-tago de esperantistoj, kiu ĉi-jare okazas la 1-an de oktobro, do, tute apude.

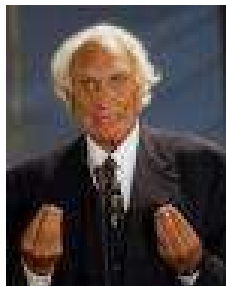
Bonan ŝancon al viaj agadoj!

Renato Corsetti

Oni skribas....

Emma Bonino

Marco Pannella

LINGUE IN EŬROPA: PANNELLA E BONINO INTERROGANO LA COMMISSIONE.

Gli europarlamentari radicali Marco Pannella ed Emma Bonino hanno presentato tre interrogazioni parlamentari alla Commissione Europea per conoscere la sua posizione in materia di equità ed efficacia delle politiche linguistiche, stato del multilinguismo nei sistemi educativi e vitalità delle lingue in Europa.

I due parlamentari radicali hanno chiesto lumi circa quanto emerso sulla stampa [francofona](#) in merito al [cosiddetto](#) Rapporto [Grin](#) secondo cui il Regno Unito guadagnerebbe, a titolo netto, fino a 18 miliardi di euro all'anno grazie all'attuale dominio della lingua inglese, mentre l'insegnamento dell'esperanto appare il più vantaggioso, in quanto si tradurrebbe come un'economia netta per l'Europa intera (Regno Unito e Irlanda compresi) di circa 25 miliardi di euro all'anno.

In particolare, Pannella e Bonino hanno chiesto se l'imposizione dell'inglese come prima lingua straniera nelle scuole che in Italia è seguita al Decreto Moratti, non sia in contraddizione con il Diritto Comunitario in materia e se non si configuri anche come violazione del mercato.

Inoltre, i due leader radicali hanno chiesto dati concreti sul numero e la percentuale delle lingue Europee insegnate ed usate nelle scuole, nelle Università, nella ricerca e nella formazione professionale. Infine, ricordando che secondo quanto affermato dall'[Atlante](#) dell'Unesco delle Lingue a Rischio di Estinzione, recentemente pubblicato in italiano dalla [Associazione Radicale "Esperanto"](#), circa il 60% delle lingue Europee potrebbero presto scomparire, Pannella e Bonino hanno chiesto alla Commissione di fornire cifre dettagliate su tale fenomeno e suggerito di prendere iniziative politiche quali l'adozione di un Osservatorio Europeo sulle politiche linguistiche o l'Organizzazione di una Conferenza Europea delle Lingue.

Roma, 2005-09-08

LINGVOJ EN EŬROPO: PANNELLA KAJ BONINO PRIDEMANDAS EŬROP-UNIAN KOMISIONON.

La radikalaj Eŭ-parlamentanoj Marco Pannella kaj Emma Bonino prezentis tri parlamentajn pridemandojn al Eŭ-komisiono por ekkoni ties starpunktojn pri: justo kaj efiko de la lingvaj politikoj; etato de multlingveco en la instruistemoj; kaj viv-ivo de la lingvoj en Eŭropo.

La du radikalaj Eŭ-parlamentanoj petis informojn pri kio aperis en la [franlingva](#) gazetaro koncerne la tiel [nomatan](#) 'Raporto [Grin](#)', laŭ kiu Britujo gajnus, nete, ĝis 18 eŭro-miliardojn jare el la nuna dominado far la angla lingvo, dum pli avantaĝa evidentiĝas instruado de Esperanto, kiu estigus ĉirkaŭ 25 eŭro-miliardan netan ĉiujaran ŝparon por la tuta Eŭrop-unio (inklude Britujon kaj Irlandon).

Specife, Pannella kaj Bonino demandis, ĉu trudo de la angla kiel la unua fremda lingvo en la lernejoj - kion en Italujo estigis la tiel nomata Moratti-dekreto - ne kontraŭdiras la tiuteman Eŭrop-unian juron, kaj ĉu ĝi ne konsistigas ankaŭ perfortadon de la merkato.

Krome, la du radikalaj gvidantoj petis specifajn datenojn pri la nombro kaj la procentaĵo de la Eŭrop-uniaj lingvoj instruataj kaj uzataj en la lernejoj kaj en la universitatoj, en esplorado kaj en faka instruado. Fine, memorigante, ke - laŭ asertoj de la '[Unesko-atlaso](#) de lingvoj riskantaj malaperi', antaŭnelonge [ital-lingve](#) publikigita far '["Esperanto" radikala asocio](#)' - ĉirkaŭ 60% de la eŭropaj lingvoj povus baldaŭ malaperi, Pannella kaj Bonino petis Eŭ-komisionon provizi detalan etaton pri tiu fenomeno kaj sugestis, ke Eŭrop-unio alprenu politikajn iniciatojn, kiaj establo de 'Eŭropa observejo de la lingvaj politikoj' aŭ aranĝo de 'Eŭrop-unia konferenco pri la lingvoj'.

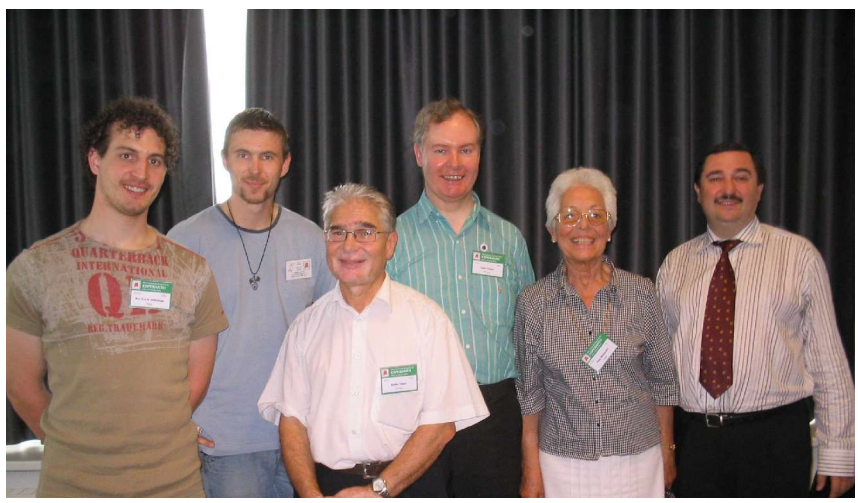
Roma, 2005-09-08

Kio nova?

Eŭropa aktivado dum la someraj kongresoj

EEU Asembleo dum UK

La 26-an de julio okazis en Vilno (Litovio) la unua Asemblea Kunsido de EEU-sembleo post kiam EEU estas oficiale registratita asocio.

Partoprenis assembleanoj el 17 EU-landoj. Oni traktis la antaŭviditan tagordon, do la laborraporton por la jaro 2004 kaj financajn raportojn samkiel la laborplanojn por 2005 kaj 2006 kaj oni elektis novan estraron. Konstatinte ke la asocio malgraŭ la fakto ke ĉesis la grandskala financado de BKC sukcese funkciis en la unua duono de 2005 kaj per aktivado kaj financado. Oni traktis la problemon kiel fermi la financon de 2004 kiu rilatis al la kampanjo por BKC gvidita de eksa

kasisto Johan Derks. Laŭ la transdonitaj paperoj la stato montras mankon de 2700 eŭroj, kiuj ne havis klarigon nek dokumentojn. La asembleo decidis proklami tiun sumon »kostoj de Johan Derks«, tiel ke tiamaniere oni fermu la kontadon de la pasinta jaro. Oni elektis novan estraron: prezidanto Dro Sean O Riain (Irlando), vicprezidantino kaj kasistino Flory Witdoeck (Belgio), sekretario Zlatko Tišljar (Slovenio), membroj: Jerzy Handzlik (Pollando) kaj Petro Balaž (Slovakio).

Oni konstatis ke preskaŭ ĉiuj landaj asocioj pagis kotizojn por 2005 kaj alvenas ankaŭ individuaj donacoj tiel ke la financa stato estas tolerebla kaj permesas minimuman salajron por nova BKC-direktoro Ben Indestege kaj por teknika helpantino Vesna Obradović. Kvankam por pli ambicia agado kunlabore kun Margareta Handzlik estus necesaj pliaj enspezoj por pli da laboro de la BKC-direktoro. Tial necesas serĉi novajn enspezfontojn.

Dum la asemblea kunsido nova estrarano Georgo Handzlik legis prelegon de Margareta Handzlik pri la lingva situacio en la EU-parlamento, kiun ni ankaŭ aperigas en tiu ĉi numero.

Kunveno de la nova estraro kun la reprezentantoj de la Landaj Asocioj

La 29-an de julio okazis same en Vilno kunveno de la estraro kun la reprezentantoj de la Landaj Asocioj. Partoprenis la reprezentantoj de 18 landaj asocioj. Oni konstatis kiuj el la LAoj pagis la kotizojn ĝis nun kaj kiuj el la LAoj de la novaj landoj ne ankoraŭ aliĝis. Aliĝis Slovenio, Malto, Slovakio kaj Hungario. Esprimis la pretecon aliĝi Ĉeĥio kaj Pollando, kiuj havas financajn problemojn. Tial la kunveno konkludis permesi al ili pagi duonan kotizon escepte en tiu ĉi jaro. Svedio ankaŭ havas financajn problemojn, sed promesis solvi tiun problemon. La sekretario estas taskigita kontakti la baltajn landojn, kiuj ĝis nun neniel reagis je invitoj aliĝi.

Vizito al Belga ambasadejo

Okaze de la belga nacia tago la ambasadorino de Belgio en Vilnius invitis ĉiujn belgajn esperantistojn al akcepto kaj ankaŭ funkciulojn de EEU. La akcepto okazis la 24-an de julio kaj ĉeestis kvindek da invitoj. La ambasadorino Marie-Louise Vanherk estas esperantistino. Okazis neformalaj interparoloj diversnivelaj. La ambasadorino partoprenis ankaŭ la malfermon kaj la fermon de UK. Flory Witdoeck dankis por la invito kaj transdonis donacon: Lernolibron de la litova en Esperanto.

Interparoloj de la nova estraro:

La nova estraro havis multajn okazojn por diskuti pri la estonto de EEU kaj aparte pri kulnlaboro kun Margareta Handzlik dum la neformalaj komunaj manĝoj kaj la ekskursiva tago. Dum la ekskurso al Veisiejai Barbara Pietrzak havis bonan ideon pri nova kampanjo por eŭropaj esperantistoj: fotosafario de publikaj tabuloj en EU (krom en Britio kaj Irlando) sur kiuj estas anglalingvaj tekstoj kun multaj eraroj (pri tio vidu apartan artikolon).

Interparoloj pri informkampanjo kun Etsuo

Iuj membroj de la estraro havis okazon interparoli ankaŭ kun sinjoro Etsuo Myoŝi pri la informkampanjo en Eŭropaj ĵurnaloj. Esence ili interkonsentis, ke estonte la kampanjo koncentriĝos en unu lando kun pluraj ripetoj de la anoncoj ĝis estos rezultoj.

Partopreno en Nitobe-simpozio pri EU-lingva temo

Kvar estraranoj de EEU (ĉiuj krom Petro Balaž) partoprenis en scienca NITOBESIMPOZIO, organizita de UEA en Vilno post UK en parlamentejo de Litovio. Partoprenis 70 sciencistoj el preskaŭ ĉiuj EU-landoj. Oni akceptis konkludan dokumenton, kiun ni aperigos en la sekva numero de la Bulteno. La simpozio estis okazo por multaj diskutoj dum paŭzoj kun neesperantistaj fakuloj kaj politikistoj.

Prelegoj pri Eŭropaj temoj dum IJK en Zakopane

Post la UK la sekretario Zlatko Tiŝljariĉ partoprenis en Internacia Junulara Kongreso en Pollando kaj havis du prelegojn pri eŭropaj temoj: Eŭropa lingva situacio kaj Eŭropa identeco kaj lingvo. Ĉiufoje aŭskultis la prelegojn po kvideko da junaj aŭskultantoj. Estis pluraj demandoj kaj komentoj. Ankaŭ sinjoro Etsuo Myoŝi prelegis pri sia pozicio kial li investas multan monon por reklami Esperanton en Eŭropo.

Margareta Handzlik en EU-parlarneto

En la lastaj tagoj de junio, iom antaŭ la someraj ferioj Margareta Handzlik, pola EU-parlamentano, entreprenis gravan iniciaton. Interkonsente kun UEA, kiu preparis inviton por EU-parlamentanoj partopreni en UK en Vilno kaj en la NITOBESIMPOZIO, ŝi organizis distribuadon de tiuj invitiloj en la koncertaj 20 naciaj lingvoj al ĉiuj 732 EU-parlamentanoj. Post tiu invito subskribita de Renato Corsetti kaj ŝi tuj pluraj parlamentanoj skribis dankis kaj kelkaj interesiĝis iom pli pri la aranĝoj. Kelkajn tagojn pli poste ŝi estis akceptita de EU-komisionano por edukado Jan Figel. Ŝi proponis al li pripensi la eblon akceptigi en EU leĝon kiu ebligus al ĉiuj junuloj en EU havi abituriente ekzamenon ne nur pri lingvoj lernitaj en la lernejoj sed pri ĉiuj EU-lingvoj kaj Esperanto (laŭ la hungara modelo). Li konsentis helpi tiun iniciaton ĉar la iniciaton pri Esperanto oni povas pravigi per tio, ke ĝi helpas propedeŭtike lerni pli rapide aliajn lingvojn kaj proponis ke iu lando de EU iniciatu kunvenon en kiu oni traktus tiun aspekton de Esperanto.

Zlatko Tiŝljariĉ

Mia opinio pri "nee" en Nederlando

62 elcento de la balotintaj nederlandanoj voĉdonis kontraŭ la Eŭropa Konstitucio. La motivoj de la opozicio estas tre diversaj. El enketado montriĝas, ke la vico de la motivoj laŭ malpliiganta grandeco estas:

1. Ni tro pagas al EU.
2. Ni fariĝas malpli mastraj en la propra lando.
3. Ni havas relative malplian influon ol aliaj landoj.
4. Ni perdas la propran identecon. .
5. Nederlando fariĝas tro dependa de EU.

Johan Derks

Tiu listo estus multe pli informiva, se ni havus similajn listojn kun graveco de kontraŭmotivoj el aliaj landoj. Tiel oni povus kompari, kiuj motivoj sidas pli ĉesupre en la skalo de nederlandaj motivoj ol en la skalo de aliaj landoj.

Nun mi devas diveneti, kiuj motivoj estas vere specifaj por Nederlando. Verŝajne la unua vico por troa pagado rilatas kun ioma avaro, kiu estas tipa por la komercemaj nederlandanoj, sed ĉu tio ankaŭ estis la plej peza argumento por la kontraŭuloj? Mi dubas, pro tio ke neniu povas nei, ke tiu alta kotizado al EU neniel povas kontraŭbalanci la ege grandajn komercajn profitojn la nederlanda eksporto havadis pro la aliĝo de naŭ landoj inter 1973 kaj 1986 al la komenca sesopo, kiu komence konsistigis EEK-on (Eŭropa Ekonomia Komunumo).

La duavica motivo, fariĝi malpli mastraj ĉe ni, verŝajne kune kun la kvaravica motivo, pleje spegulas la emocian aspekton de la kontraŭmovado. Estis intervjuitoj, kiuj klare diris, ke ili voĉdonis kontraŭ, ĉar dum multaj jaroj la burĝoj havis neniun diron pri Eŭropo: la direktivoj kaj decidoj el "Bruselo" simple okazis al ni, la politika elito ne prenis la penon ekspliki la signifon de tiuj decidoj. Ni sidis en la Eŭropa trajno sed ne sciis, kien la trajno direktiĝas. Des pli iritis la nesciantan TV-spektanton la moralismaj eldiroj de la politikaj gvidantoj kontraŭvoĉdonantoj sciis, ke ili elvokas ekonomian regreson, kolapson de la Eŭropa samaparteneco, eĉ milito povus eliri el tia kolapso!

Ankaŭ la kvaran motivon ili ignoris: timo pri perdo de propra identeco. Tio povas signifi multon, ĉar Nederlando estas samtempe lando de liberala drugkontrolado, ie kaj tie rigorprotestanta religieco kaj amo de la nacikultura heredajho.

Ni - ĉar ankaŭ mi kontraŭis - fariĝis ribeloj, kun ioma ekscitiĝo, ĉar iel multaj sentis ke 'racio' diktas esti por: kune por kunordigo de traktado de la grandaj problemoj (terorismo kaj organizita krimo, naturmedia endanĝeriĝo, premo sur la sociala ŝtato pro griziĝo ktp), kunlaborado inter Eŭropaj landoj por fariĝi pli riĉaj kaj esti unua ekonomia potenco (kaj havi voĉon kontraŭ usona dominado).

Sed ni ne povis imagi, ke tiuj ekspektataj rezultoj de komplezema porvoĉo simple malestus, se ni voĉdonos kontraŭ. La febro de kontraŭsentado disvastiĝis kaj la bravaj politikistoj, kiuj la lastajn tri jarojn (depost la sagapero kaj pafmortigo de Pim Fortuijn) tiel kaose filaboris, ne sciis reagi adekvate al la abdomeneca malkontento de la publiko. Nia kontraŭeco estis protestvoĉo: kompreneble la Eŭropa kunlaborado daŭru, sed ne plu super niaj kapoj kaj kun klara respondeco de la misplenumintaj politikistaro.

En 1968 okcidenteŭropanoj konsciis kial startis la Eŭropa trajno. La sento de komuna suferado sub naziismo kaj la neceso malkonstrui doganajn murojn motivigis nin. Nun tiuj fenomenoj estas nur pasintecaj faktoj. Ne ekzistas sento pri ia "grandeco" de la nederlanda kulturo, disvastigota en Eŭropon, nek solidaro kun orienteŭropaj landoj, kies historion ni ne konas. La sento de eŭropeco en Nederlando sufiĉe diferencas de tiu en meza kaj orienta eŭropo. Kiel Britujo ni estas atlantika nacio, ĉefe orientiĝas uesten, ne eosten. Kio jes bone akordiĝas kun tut-Eŭropa idealo estas la protestanta moraleco: demokratio, respekto por minoritatoj, homaj rajtoj, kiuj ankaŭ havas radikojn en la Franca revolucio.

Por savi la apartenecon de Nederlando al la tut-Eŭropa idealo necesas unue restarigo de fido en niaj politikistoj, due ekkono kaj rekono de la orienteŭropa historio, trie plifortigo de nia kultura heredajho, de lingvo, de moroj.

Johan Derks

Eŭropa Bulteno. 2005. № 7 (39) **Oficiala organo de Eŭropa Esperanto-Unio.**

Finredaktita: 15.septembro 2005.

Redaktorino: Vesna Obradović.

En la numero kunlaboris:

Renato Corsetti ,Zlatko Tišljar, Ranieri Clerici, Johano Derks kaj Vesna Obradović

Leterojn kaj komentojn sendu al EEU:

Adreso: Ben Indestege, Malibranstraat 50, BE-1050 Bruselo, Belgio.

Rete: komunikadcentro@esperanto.org kaj vesna.obradovic@email.si

<http://www.lingvo.org>